

Đề bài

Tìm giá trị lớn nhất, giá trị nhỏ nhất của hàm số:

a) $f(x) = 2x^3 - 3x^2 - 12x + 1$ trên đoạn $\left[-2; \frac{5}{2}\right]$

b) $f(x) = x^2 \ln x$ trên đoạn $[1; e]$.

c) $f(x) = xe^{-x}$ trên nửa khoảng $[0; +\infty)$.

d) $f(x) = 2\sin x + \sin 2x$ trên đoạn $\left[0; \frac{3\pi}{2}\right]$.

Hướng dẫn giải

+) Tìm các điểm $x_1; x_2; x_3; \dots; x_n$ thuộc đoạn $[a; b]$ mà tại đó hàm số có đạo hàm $f'(x) = 0$ hoặc không có đạo hàm.

+) Tính $f(x_1); f(x_2); f(x_3); \dots; f(x_n)$ và $f(a); f(b)$.

+) So sánh các giá trị tìm được ở trên. Giá trị lớn nhất trong các giá trị đó chính là GTLN của hàm số $y = f(x)$ trên $[a; b]$ và giá trị nhỏ nhất trong các giá trị đó chính là GTNN của hàm số $y = f(x)$ trên $[a; b]$.

$$\max_{x \in [a; b]} f(x) = \max \{f(x_1); f(x_2); \dots; f(x_m); f(a); f(b)\}.$$

$$\min_{x \in [a; b]} f(x) = \min \{f(x_1); f(x_2); \dots; f(x_m); f(a); f(b)\}.$$

a) $f(x) = 2x^3 - 3x^2 - 12x + 1 \Rightarrow f'(x) = 6x^2 - 6x - 12$

$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = -1$ hoặc $x = 2$

So sánh các giá trị:

$f(-2) = -3, f(-1) = 8,$

$f(2) = -19, f(\frac{5}{2}) = \frac{-33}{2}$

Suy ra:

$\max_{x \in [-2, \frac{5}{2}]} f(x) = f(-1) = 8$

$\min_{x \in [-2, \frac{5}{2}]} f(x) = f(2) = -19$

b) $f(x) = x^2 \ln x \Rightarrow f'(x) = 2x \ln x + x > 0, \forall x \in [1, e]$ nên $f(x)$ đồng biến.

Do đó:

$\max_{x \in [1, e]} f(x) = f(e) = e^2$

$\min_{x \in [1, e]} f(x) = f(1) = 0$

c) $f(x) = xe^{-x} \Rightarrow f'(x) = e^{-x} - xe^{-x} = (1-x)e^{-x}$ nên:

$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = 1, f'(x) > 0, \forall x \in (0, 1)$ và $f'(x) < 0, \forall x \in (1, +\infty)$

nên: $\max_{x \in (0, +\infty)} f(x) = f(1) = \frac{1}{e}.$

Ngoài ra $f(x) = xe^{-x} > 0, \forall x \in (0, +\infty)$ và $f(0) = 0$ suy ra

$\min_{x \in (0, +\infty)} f(x) = f(0) = 0$

d) $f(x) = 2\sin x + \sin 2x \Rightarrow f'(x) = 2\cos x + 2\cos 2x$

$f'(x) = 0 \Leftrightarrow \cos 2x = -\cos x \Leftrightarrow 2x = \pm(\pi - x) + k2\pi$

$\Leftrightarrow x \in \left\{ -\pi + k2\pi, \frac{\pi}{3} + \frac{k2\pi}{3} \right\}$

Trong khoảng $\left[0, \frac{3\pi}{2}\right]$, phương trình $f'(x) = 0$ chỉ có hai nghiệm là $x_1 = \frac{\pi}{3}; x_2 = \pi$

So sánh bốn giá trị: $f(0) = 0; f(\frac{\pi}{3}) = \frac{3\sqrt{3}}{2}; f(\pi) = 0; f(\frac{3\pi}{2}) = -2$

Suy ra:

$\max_{x \in [0, \frac{3\pi}{2}]} f(x) = f(\frac{\pi}{3}) = \frac{3\sqrt{3}}{2}$

$\min_{x \in [0, \frac{3\pi}{2}]} f(x) = f(\frac{3\pi}{2}) = -2$